

#klimaatgezond

Zuid-Oost-Vlaanderen renoveert!

4 feb '25

netwerkontmoeting

#klimaatgezond

Op de agenda

1. Rapportage

- Rapportage 2024 en terugblik op de realisaties v 'ZOVL renoveert!'
- Resultaten pilot appartementenrenovatie & projectadviezen publieke ruimte

Uitnodiging: voorstelling op netwerk burgemeestersconvenant 15 mei

2. Hoe verder met renovatieadvies en –begeleiding?

3. Nieuws uit de Provincie

- Nieuw aanbod Omgevingscontract '25
- Groepsaankopen
- Pilotproject thermotiveren (update)
- Uitbreiding klimaatfiches

4. Uitwisselingsrondje

#klimaatgezond

Rapportage

Rapportage renovatietraject

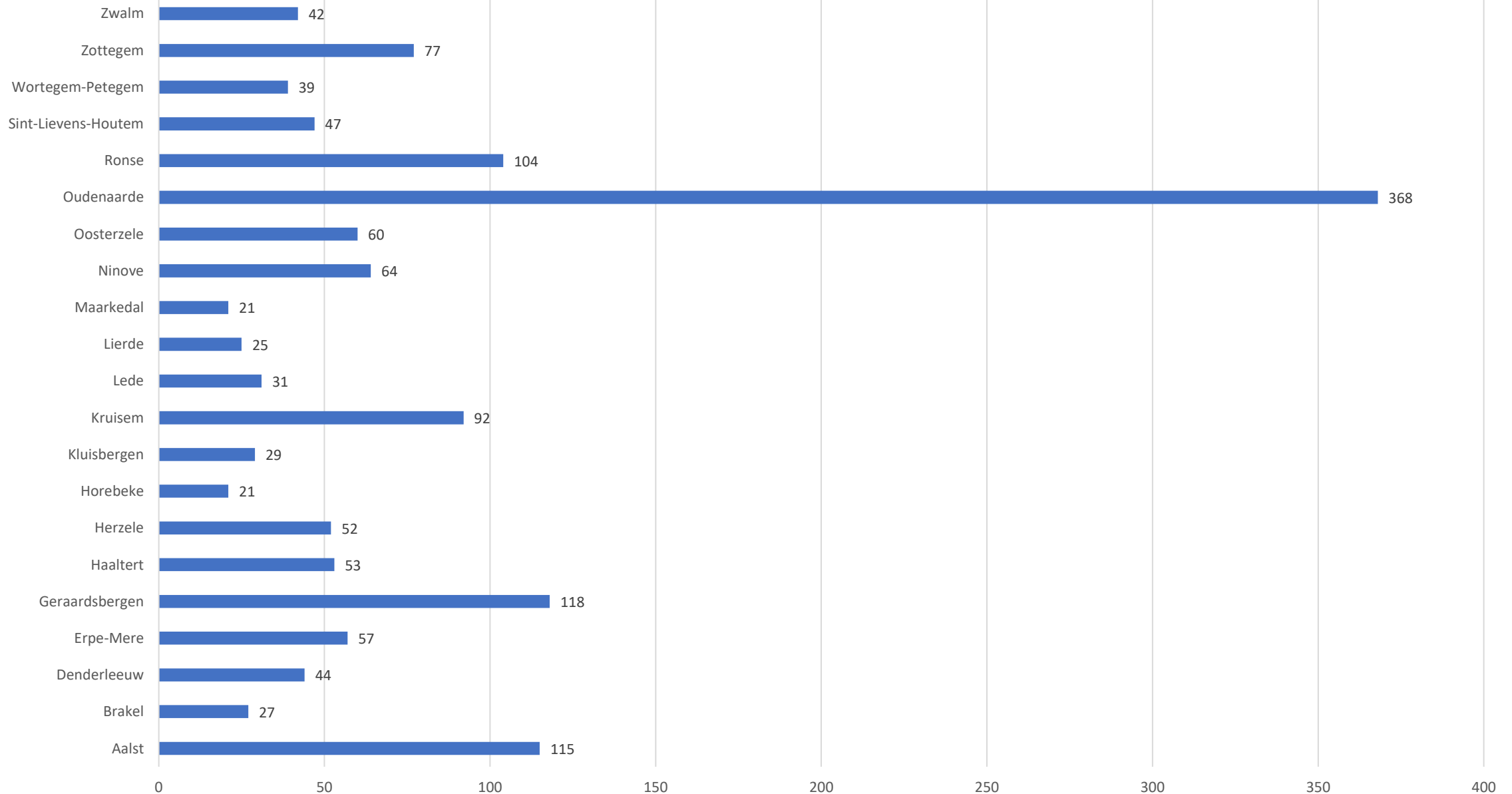
Doelstellingen ZOVL vs. resultaten

- Doel 2000 renovatieadviezen + telefoonadviezen in ZOVL
 - **2022**: 644
 - **2023**: 880
 - **2024**: 436
- } 1960 adviezen uitgevoerd
(excl. infoloketvragen)
- Doel 600 begeleidingen opgestart
 - 347 opgestarte begeleidingen excl. afgebroken trajecten
 - Gemeentejaarrapporten 2024 komen er binnenkort aan!

Rapportage – adviezen '22-'24

#klimaatgezond

Rapportage - ontzorgingen '22-'24

Gemeente	Aantal ontzorgingen	Gemeente	Aantal ontzorgingen
Aalst	8	Lede	1
Brakel	1	Ninove	14
Denderleeuw	10 + 1	Lierde	1
Erpe-Mere	1	Oudenaarde	206 + 34
Geraardsbergen	27	Ronse	17
Haaltert	1	Sint-Lievens-Houtem	8
Herzele	4	Wortegem-Petegem	10
Horebeke	3	Zwalm	3
Kluisbergen	2		
Kruisem	58		

#klimaatgezond

Realisaties ZOVL renoveert!

- **Klimaatadvies** = standaardadvies
 - Klimaataspecten: regenwater, ontharding, vergroening, hittestress en mobiliteit
- Ontwikkelen van 19 **klimaatfiches**
 - Nieuw fiche warmtepompboiler op komst
- Maximaal ingezet op het **ontzorgen** van particulieren
 - Infomarkten
 - Infoloket duurzaam wonen en bouwen
 - Zoveel mogelijk opgestarte ontzorgingen zolang de burenpremie liep
- Renovatieadvies op maat van **appartementen** in standaard aanbod

Resultaten pilot appartementenrenovatie

#klimaatgezond

- **Pilootproject** ‘Renovatie van kleinere appartementsgebouwen’ met cases in Zuid-Oost-Vlaanderen
- Uitvoerende partner: Pixii
- Project gestart 1 mei ‘24 en afgerond voor 31 dec ‘24
- Resultaten:
 - checklist en verslagsjabloon voor duurzaam renovatieadvies op maat van kleine appartementsgebouwen (excel, nog niet in CRM-systeem)
 - concreet toegepast in 3 cases in Zuid-Oost-Vlaanderen
 - 1 uitgewerkt advies voor PV-panelen en energiedelen (maar geen realisatie)
 - verdere begeleiding van de werken in 1 case (lopende)
- Opgenomen als structureel aanbod in Omgevingscontract ‘25

klimaatgezond wonen

Onze renovatieadviseur
komt aan huis

www.bouwwijs.be

ADVIESVERSLAG

Onafhankelijk advies dankzij

 steunpunt
duurzaam wonen en bouwen
provincie Oost-Vlaanderen

en

 pixii KENNISPLATFORM
KOOLSTOFNEUTRAAL
BOUWEN

#klimaatgezond

Resultaten pilot appartementen- renovatie

4. Buitenschrijnwerk en beglazing

Dringend actie vereist

Isolatie-waarde	Zonwering	Vocht	Akoestiek	Ouderdom/slijtage	Luchtdichtheid	Ventilatie-mogelijkheid

Aanpak:

- Het merendeel van de ramen voldoet niet aan de norm voor 2050. Kies voor hoogrendementsglas in goed isolerende raamkaders.

Hoe begin je hieraan:

Contacteer minstens 3 partijen voor de opmaak van een offerte. Laat u hierbij begeleiden door een renovatie-coach of architect.

In hoge gebouwen (groter dan 25 meter) is het verplicht om een installatie te hebben voor de rookafvoer van trappenhuizen en in voorkomend geval van horizontale evacuatiewegen of gemeenschappelijke hallen.

Bron: Ben ik verplicht een rookroepel te installeren? - Brandveiligheid.vlaanderen

11. Duurzame mobiliteit

Op termijn actie vereist

Voorzieningen fiets	Voorzieningen laadmogelijkheden	Voorzieningen deelsystemen mobiliteit

Aanpak:

- Er zijn geen publieke voorzieningen voor fietsen. Neem vrijstaande garages in gebruik als fietsenberging om zo ook het fietsen te promoten.
- Er zijn geen laadmogelijkheden. Geef de mogelijkheid aan de bewoners om in de garage een laadpunt te voorzien.
- Ga het gesprek aan met de stad om autodeelplaatsen in de buurt te voorzien.

Hoe begin je hieraan:

Contacteer de stad of gemeente om te informeren naar de toekomstplannen en mogelijkheden. Voorzie bij werken aan het gebouw de mogelijkheden om dergelijke maatregelen te implementeren, zoals laadpunten bij elektriciteitswerken, wachtbuizen bij vloerwerken en dergelijke. Vraag raad aan uw renovatie-coach of architect.

4. Schrijnwerk en beglazing

Sommige ramen op de voorgevel voldoen reeds aan de lange termijn renovatiedoelstellingen. Het grootste deel echter voldoet niet, vernieuwing dringt zich daar op.

Kies voor vensters en deuren met een Uw-waarde (w van window) van rond de 1,0 W/m²K. Dat houdt in dat uw kaders ook goed isolerend zijn (meestal wordt enkel de Ug waarde (g van glas) vermeld).

We raden hier aluminium of pvc profielen aan om het onderhoud te minimaliseren. Aluminium is volledig recycleerbaar, maar heeft een hoge impact om te maken. Vraag daarom na bij de product of die gebruik kan maken van gerecycleerde profielen. PVC is minder interessant vanwege zijn milieu-impact (petrochemisch product), maar kan tegenwoordig ook gerecycleerd worden.

Indien u voor ventilatie type C(+) kiest, vraag aan de leverancier om het juiste aantal roosters te voorzien in de droge ruimtes (via ventilatieverslaggever). Let op een luchtdichte afwerking door bijvoorbeeld gebruik te maken van luchtdichte tape die op uw raamkader enerzijds en uw muren anderzijds vastmaakt. Op uw muren wordt die nadien ingepleisterd, waardoor de luchtdichting verzekerd is. Gebruik geen PUR- of PIRschuim om de opening tussen raamkader en muur te vullen, maar losse isolatie en die luchtdichtingstape.

U kan extra zonnewering zoals screens of zonneschermen overwegen indien het in de zomer te warm wordt, zodat u niet actief hoeft te gaan koelen.

Vergeet zeker ook de voordeur en de poorten niet te vernieuwen en kies hier voor goed isolerende, luchtdichte exemplaren.

Er zijn geen akoestische maatregelen genomen, waardoor het omgevingsgeluid als storend kan ervaren worden. Aan de straatzijde wordt best akoestisch glas geplaatst.

1. Dak

Hoofddak:

Uw dak werd recentelijk vernieuwd. Volgens het EPC-verslag voldoet de isolatie net niet aan de norm voor 2050. Mogelijks is er aan de hand van de facturen aan te tonen dat de isolatie wel degelijk aan de norm voldoet. Indien dat toch niet zo is, lijkt het opportuun om uw dak op termijn bij te isoleren.

Figuur 1 - Vernieuwd hoofddak

Bijkomend werd er wel wat betonrot vastgesteld in de dakrand. Dit zal op termijn verergeren en maatregelen nemen zal zich opdringen. Stukjes beton kunnen naar beneden beginnen vallen eens de aantasting van de wapening voldoende ver gevorderd is. Dit is te herstellen door een gespecialiseerde firma betonherstel.

Figuur 2 - Betonrot dakrand

Bijdak: Terras achteraan verdieping 1

Het dak is niet geïsoleerd en er zijn lekkages naar de technische ruimtes onder het terras. Het kan opportuun zijn om de tegels te verwijderen, degelijk te isoleren, hier dan direct een groendak van te maken en eventuele wachtleidingen te voorzien voor lucht-water warmtepompen die al dan niet op het collectieve verwarmingssysteem worden aangesloten.

Huidige toestand

1. Gebouwschil

Disclaimer: de renovatiebegeleider is geen asbest-, stabiliteits- of vochtdeskundige. Er kan zodoende meer aan de hand zijn in het gebouw dan in het verslag vermeld. Het is aan te raden om hiervoor bijkomend een specialist in te roepen voor een volledig onderzoek. De renovatiebegeleider zal u op noodzaak wijzen indien van toepassing.

Daken	Toelichting
Naam gebouwonderdeel	Plat dak
Het dak is een ... deel van het gebouw	collectief
Beoordeling	Voldoet vermoedelijk niet aan de langetermijn renovatiedoelstellingen
Aanwezigheid van asbest	Vermoedelijk wel
Toelichting:	Mogelijks asbest in schouw
Soort dak	Plat dak
Isolatie aanwezig:	ja
Materiaal huidige isolatie	PUR/PIR
Materiaal dakstructuur	Onbekend
Staat structuur	Onbekend
Dikte isolatie (cm)	10
Type buitenafwerking	EPDM
Onderdak aanwezig	Onbekend
Dampscherm aanwezig	Onbekend
Is er een groendak aanwezig	nee
Is het dak geschikt voor een groendak of kan het geschikt gemaakt worden (stabiliteit, hoogte dakopstanden,...)	ja
Extra toelichting (vocht, asbest, stabiliteit, uitvoeringskwaliteit, extra's op dak (antenne...))	Veel dakdoorvoeren beschikken niet over een degelijke regenafscherming. De afwatering is niet overal goed. Betonrot zichtbaar in oversteek dak. Op termijn aan te pakken aangezien dit alleen maar zal verergeren en er op termijn brokstukjes naar beneden kunnen vallen.
Alternatieve situatie appartement:	nvt
Bijdak(en)	Toelichting
Bijdak(ken) aanwezig	ja
Naam gebouwonderdeel	Terras achteraan verdieping 1
Het/de bijdak(ken) is een ... deel van het gebouw	collectief
Beoordeling	Slechte staat, wooncomfort is gebrekkig
Aanwezigheid van asbest	Onbekend

Resultaten projectadviezen publieke ruimte

#klimaatgezond

- De 11 adviestrajecten zijn afgerond en geëvalueerd
- Vervolg:
 - Inspiratiebundel voor gemeenten met praktijkvoorbeelden voor de aanpak van klimaat adaptieve inrichting publieke ruimte
 - Digitaal en dynamisch aan te vullen
 - Praktijkvoorbeelden uit ZOVL maar ook uit 'Waasland in Balans' en aangevuld met andere inspirerende cases én goede beleidsmatige praktijken (bv. checklist)
 - **Voorstelling bundel op netwerk burgemeestersconvenant 15 mei 2025**
als afsluitende ontmoetingsdag thema 'klimaatadaptieve publieke ruimte'
 - Ben je zelf bezig met de uitvoering van een klimaatgezonde inrichting?
 - Laat het ons weten!

Hoe verder met renovatieadvies/begeleiding

Steunpunt DUBO biedt ook in '25

- duurzaam **renovatieadvies** (aan huis / telefonisch) → 50% via O.C.
- **infoloket** duurzaam wonen en bouwen → gratis
- **NIEUW!!** renovatieadvies voor **appartementen** → 50% via O.C.
- !! renovatiebegeleiding op maat na het advies → **enkel afronding** van de **lopende begeleidingstrajecten** via Burenpremie (opgestart tot 31 dec '24)

Energiehuizen blijven (voorlopig) het **Groepsaanbod** aanbieden.

Energiehuizen bieden advies en begeleiding aan via **MVB**.

Hoe verder met renovatieadvies/begeleiding

Steunpunt kan sinds 1 januari '25 geen renovatiebegeleidingen meer starten. De MijnVerbouwBegeleiding is opgestart sinds januari '25 en vervangt de Burenpremie trajecten.

- voor renovatiebegeleiding verwijzen we burgers door naar het lokale Energiehuis
- POV kan geen adviesverslagen doorgeven aan renovatiecoaches van het Energiehuis (GDPR)
- Steunpunt is in overleg met de O-Vlaamse Energihuizen voor meer samenwerking, maar kan pas concreet worden na bestuursakkoord POV.

Onderscheid **DUBO-renovatieadvies** vs. advies binnen **MVB-traject**:

financiering via O.C. gemeente 50% - POV 50%

basisfinanciering energiehuizen (*)

gratis voor elke woningeigenaar

kan afhangen van **inkomenscategorie**

integraal renovatieadvies KT en LT met aandacht voor **klima-aspecten**, materialengebruik...

gericht op **energetische** renovatie

kwaliteitscontrole adviesverslagen door DUBO

geen kwaliteitscontrole door VEKA

opvolging en **opleiding** voor adviseurs door DUBO

geen opvolging voorzien door VEKA

dossierbeheer via provinciebrede **CRM**

elk EH dient eigen systeem uit te werken, (voorlopig) **niet centraal** voorzien door VEKA

#klimaatgezond

Nieuws uit de Provincie

NIEUW aanbod in het Omgevingscontract

1. Appartementenadvies OPROEP!!
2. Strategisch vastgoedplan
3. Premierereglementen

Renovatieadvies voor kleine appartementsgebouwen

1. Collectief renoveren van appartementen
 - voor appartementen van 2 tot 15 wooneenheden
2. Gratis voor particulieren
 - via trekkingsrechten 50% voor gemeente, 50% provincie
 - **OPROEP**: alles uitgevoerd voor 31 maart = gratis op ZOVL budget
3. Aanvragen
 - via de gemeente: aanvraagformulier ingevuld aan ons bezorgen
 - renovatieadviseurs schatten kostprijs in afhankelijk van complexiteit
4. Proces
 - Contactmoment, adviesbezoeken, verslag en renovatieplan, toelichting op VME vergadering
5. Communicatie
 - Aangepast communicatiemateriaal is in de maak!

#klimaatgezond

Begeleiding bij strategisch vastgoedplan

1. **Advies** bij voorbereiding, opmaak en oplevering van een duurzaam strategisch vastgoedplan op maat van de gemeente
2. Voorbereidende fase: draagvlak creëren, stakeholders, opmaak bestekken,..
3. Fase van planopmaak: lange termijnvisie, circulariteit, mobiliteit, erfgoed, fossielvrij verwarmen, klimaatrobust, natuurinclusief,..
4. Opleverfase: uitdragen van het plan

#klimaatgezond

Screening van gemeentelijke premies

- Screening voor **actualisatie** van de subsidiereglementen
- Meer impact en realisatie van klimaatdoelstellingen
- Kostprijs afhankelijk van aantal premies/reglementen
 - Gemeente betaalt 50% van de kostprijs

Groepsaankoop: groene stroom

- Deze week brief met vraag samenwerking (loket + communicatie)
- Communicatiecampagne start eind maart, inschrijven al mogelijk
- Midden april brief naar iedere Oost-Vlaming
- Veiling op 7 mei
- Accepteren tot 22 juni
- Provincie West-Vlaanderen veilt voor zowel variabel als vast. Indien succesvol wij ook.

Groepsaankoop: zonnepanelen & batterij

- Winteractie '24: loopt op 17 maart af
- Evaluatie seizoensacties '24: vanaf 15 februari
- Inschrijvingen blijven open
- Communicatiekit

<https://oost-vlaanderen.be/communicatiekit-steunpunt>

Thermotiveren voor collectieve renovatie

- Pilootproject
- Bottom-up motivatie
 - Thermoscans (deze periode genomen)
 - 627 ingeschreven woningen
 - Collectieve infosessies (vanaf 10 maart)
- Resultaten volgen mei-juni 2025

Uitbreiding klimaatfiches

- Extra Gele fiche: energie
- nl. nieuwe fiche **warmtepompboiler** komt eraan

Split warmtepompboiler
bron: Buderus.com

Monobloc warmtepompboiler
bron: Buderus.com

#klimaatgezond

Uitwisselingsrondje

Uitwisselingsrondje van projecten per gemeente

Overzichtskaart

